

Politikerinitiativ: Utred underutnyttjandet av avgiftsbefrielse för kulturskoleavgifter i Nacka

2022.06.12

Vänsterpartiet upplever att det råder bred konsensus inom Kulturnämnden kring vikten och värdet hos den medborgarservice som Nackas kulturskolor levererar. Vi är gemensamt stolta över det höga deltagandet i Nackas kulturskoleverksamheter, och vi lyfter gärna just kulturskolans stora sociala nytta som en bidragande faktor till Nackas relativt starka resultat i Stockholmsenkäten och andra barometrar.

Tyvärr finns det anledning att misstänka att en grupp barn i kommunen – faktiskt den grupp där man kan tänka sig att behovet av kulturskoledagande är som störst – är gravt underrepresenterad bland deltagarna i kundval kulturskola. Gruppen det rör sig om är barn i hushåll med försörjningsstöd.

Kulturnämnden får in väldigt få ansökningar om avgiftsbefrielse för kundval kulturskola per år. Under 2021 inkom 14 ansökningar under VT (14 beviljades) och 12 under HT (10 beviljades) – ansökningar måste göras för varje påbörjad termin.¹ Utslaget över hela året blir det i genomsnitt 13 ansökningar och 12 beviljade utslag. Vid sidan av det låga antalet ansökningar är det också anmärkningsvärt att beviljandegraden är så mycket högre än den är för ansökningar om försörjningsstöd.

Villkoret för att få avgiftsfri kulturskola beviljad är i princip att hushållet får försörjningsstöd. Nacka kommun underhåller ingen databas ur vilken man kan hämta uppgifter om hur många barn i kommunen som lever i hushåll med

¹ Uppgift erhållen via mail från Kultur- och fritidsenheten - registrerat 2022-06-13
2021 används här som exempel och utgångspunkt för beräkningarna, men vid översiktlig granskning av andra år tycks minst samma grad av underrepresentation föreligga.

försörjningsstöd, men man kan från Arbets- och företagsenheten ändå redogöra för det totala antalet berörda hushåll 2021, vilket var 133 st.²

Med hjälp av den uppgiften kan vi enligt följande göra en försiktig uppskattning av det faktiska antalet berörda barn i Nacka:

Vi vet att det i barnfamiljer med låg inkomststandard är mer än dubbelt så vanligt att det bor 2 eller fler barn i åldrarna 6–17 år i hushållet än 1.³

Låg inkomststandard definieras som 0–60 procent av medianinkomsten, vilket i Nacka är en inkomst på upp till ca 225 000 kr/år⁴. Det verkar rimligt att anta att en förkrossande majoritet av hushåll beviljade försörjningsstöd befinner sig inom det inkomstintervallet.

Då försörjningsstödet utformning är sådan att det är lättare att få beviljat om man har fler barn, förutsatt samma inkomst, så verkar det helt rimligt, om inte till och med blygsamt, att anta ett genomsnitt av 2 barn per hushåll inom gruppen. Detta antagande ger oss en uppskattning på 266 barn för 2021. Med 12 beviljade stöd utslaget över året blir det procentuella deltagandet drygt 4,5%.

Gapet till kommunens genomsnittliga deltagande, 25%, är stort. Det ligger nära till hands att misstänka att möjligheten till avgiftsfri kulturskola systematiskt underutnyttjas i kommunen: gruppen tycks vara under-representerad bland deltagarna i kundval kulturskola, och det verkar enormt sannolikt att det saknas ansökningar om avgiftsbefrielse för kulturskoleavgift i enhetens inkorg.

Alla i Nacka ska åtnjuta likvärdig samhällsservice, och alla barn i Nacka behöver tillgång till meningsfulla, utvecklande och konstruktiva fritidsaktiviteter. Vi måste se till att vi inte underlevererar till den här viktiga målgruppen om vi ska kunna leva upp till kommunens övergripande mål om maximalt värde för skattepengarna, attraktiva livsmiljöer i hela Nacka, samt bästa utveckling för alla.

² Uppgift erhållen via mail från Arbets- och företagsenheten, registrerat 2022-06-13

³ Uppgiften inhämtad från SCB för 2020 med hjälp av följande verktyg: <https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/STARTLELE0102LE0102L/LE0102L3/table/tableViewLayout1/>
Se även bilaga I

⁴ Uppgift inhämtad från <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Alla-lan/Stockholms-lan/Nacka/?var=17249&compare=1&graph=/17249/151,212-1,2/all/>

Därför yrkar Vänsterpartiet

1. Att Kulturnämnden ger Kultur- och fritidsenhetens direktör i uppdrag att utreda i vilken omfattning möjligheten till avgiftsbefrielse för kulturskoleavgift underutnyttjas av den relevanta målgruppen i kommunen.
2. Att Kulturnämnden ger Kultur- och fritidsenhetens direktör i uppdrag att efter genomförd utredning enligt 1) ovan återkomma till nämnden med en rapport om utredningens resultat, en redogörelse för de faktorer man bedömer bidrar till eventuellt underutnyttjande samt mot dessa faktorer riktade åtgärdsförslag.
3. Att Kulturnämnden ger Kultur- och fritidsenhetens direktör i uppdrag att i samordning med Arbets- och företagsenheten inrätta en arbetsordning som säkerställer att barnfamiljer i samband med beviljande av försörjningsstöd proaktivt informeras om möjligheten att få avgiftsfri kulturskola, samt erbjuds kontakt med Kultur- och fritidsenheten ifall assistans med att fylla i ansökan önskas.
4. Att Kulturnämnden ger Kultur- och fritidsenhetens direktör i uppdrag att formulera förslag till kvantitativa målsättningar för deltagande i kulturskolan genom systemet för avgiftsbefrielse, vilka kan antas av nämnden och tillämpas som måttstockar vid framtida utvärdering av de åtgärder som vidtas på området.

Jan Salomonsson
Vänsterpartiet Nacka

Bilaga I

Antal barn per hushåll med låg inkomststandard (hushåll utan barn ej med i urvalet):

	2020
6-12 år	
Låg inkomststandard	
Totalt	
1	18 753
2+	46 903
13-17 år	
Låg inkomststandard	
Totalt	
1	9 383
2+	24 196

Källa: www.statistikdatabasen.scb.se